

Kela tiedottaa 15.12.

Hätiköityjä astmadiagnooseja pikkulapsille

Osa lastenlääkäreistä hätiköi astman diagnosoinnissa Kela-korvausten takia. Kelan tutkijalääkäri arvioi, että erityisesti ns. varhaispihisijät vaikeuttavat diagnoosia.

Joissakin sairaanhoitopiireissä lasten astman lääkehoito aloitetaan herkemmin kuin toisissa. Perheet ovat eriarvoisessa asemassa hoidossa, mutta myös taloudellisesti: jos lapsen hengitysvaikeudet määritellään pitkäaikaiseksi astmaksi, perhe voi saada Kelalta etuuksia lähes 1 000 euroa vuodessa.

Kelan tutkijalääkäri **Lauri Virta** ja erikoissuunnittelija **Juhani Mäki** tutkivat, vaihteleeeko Kelalle osoitettujen lasten astman erityiskorvaushakemusten määrä alueellisesti. Vastaus oli myönteinen: Tuoreessa Sosiaalivakuutus-lehdessä haastatellun Lauri Virran mielestä sairaanhoitopiirien rajoja seurailemalla saa hämmäntävän kuvan pikkulasten astman lääkähoidosta. Jopa vierekkäisissä piireissä Kelan erityiskorvattavia astmalääkkeitä käyttävien lasten määrässä on kaksinkertaisia eroja.

Esimerkiksi Raumalla astmalääkkeitä käyttäviä pikkulapsia on kaksi kertaa enemmän kuin naapurissa Porissa. Lähes yhtä paljon lääkkeiden käyttö kasvaa, kun astutaan Pietarsaaresta Kokkolan puolelle – ja samalla viereisen sairaanhoitopiirin alueelle.

Tutkimusten mukaan astmaoireet ovat kuitenkin kouluikäisten keskuudessa yhtä yleisiä maan joka kolkassa. Alle viisivuotiaissa astman esiintyvyyttä ei ole tutkittu, mutta arvioiden mukaan alueelliset erot ovat vähäisiä.

- Koska lasten astma ei ole alueellinen vitsaus, vika on taudin diagnosoimisessa. Virta arvioi, että joissakin sairaanhoitopiireissä astman kaltaisista hengitysoireista kärsivät lapset esimerkiksi ns. varhaispihisijät on virheellisesti diagnosoitu lääkehoitoa tarvitseviksi astmaatikoiksi.

Astmadiagnoosin jälkeen perheet saavat erityiskorvausoikeuden takuuvarmasti, sillä Kela hyväksyy tällä hetkellä käytännössä kaikki alle 5-vuotiaiden lasten hakemukset. Virta uskoo, että Kelan myöntämällä erityiskorvausoikeudella on ollut vaikutusta astmadiagnoosien yleistymiseen.

Jotta alle 5-vuotiaiden astmadiagnoosia ei tehtäisi hätiköiden, Kelan pitäisi Virran mukaan palauttaa lääkehoitoon puolen vuoden seuranta-aika ennen erityiskorvausoikeuden myöntämistä. Toisaalta Kela voisi vaihtoehtoisesti joko myöntää erityiskorvausoikeuden kaikille hengitysvaikeuksista kärsiville lapsille tai vaatia tiukempaa näyttöä vaikeasta astmasta.

Lisätietoja

Kelan tutkimusosasto, tutkijalääkäri Lauri Virta, p. 020 434 6148 tai 040 554 0548

Sosiaalivakuutus 6/03,
Kelan viestintä, toimitussihteeri Hilikka Arola, p. 020 434 1407 tai
tiedottaja Minna Latvala, p. 020 434 1418.